

Svitanie

Číslo 4/2019

Ročník 18

Časopis farnosti sv. Michala Archanjela v Závode

Šéfredaktorka: Ivana Potočňáková

Redakčná rada: Pavol Černý, Samko Černý, Anna Diviaková, Mária Hollá, Veronika Prévajová, Peter Kudláč – farár, Alena Pavelková, Gabriela Tarasovičová

Jazyková korektúra: Anna Mäsiarová

Tlač a grafika: Tlačiareň Luna, Moravský Svätý Ján

Vydavateľ: Farský úrad Závod, www.zavodfarnost.sk.

Vydávané pre vlastnú potrebu.

O čom je advent

Ak Pán Boh dá, onedlho sa budeme schádzať na sv. omše a pobožnosti opäť v obnovenom farskom kostole. Bol to dlhý boj. Môžem povedať, že už osem rokov som sa snažil o niečo takéto a odkladal každé euro. Investoval som len do najnutnejších vecí, aby sa našetrilo čo najviac a čo najskôr na tento projekt. Aby sme mohli mať konečne v kostole teplo, sucho a v laviciach pohodlie. Jednoducho – aby sme sa v Božom dome cítili dobre a nič nás nevyrušovalo v sústredení na bohoslužbu. Lenže prekážok bolo veľa a hlavne – neboli peniaze. Pán Boh sa však postaral, že sa dielo nakoniec podarilo. Ešte síce nie je všetko hotové a čaká nás veľa vecí dokončiť, no to najpodstatnejšie je už na dosah. Ďakujem touto cestou všetkým dobrodincom, ktorí prispeli finančne či priložili ruku k dielu pri vypratávaní kostola, čistení a upratovaní.

Obnoviť Boží chrám nie je vec jednoduchá. Ak sa aj podarí, je to len začiatok. Dôležité je, aby to obnovovanie malo pokračovanie v našich životoch. Kostol je obrazom – symbolom Cirkvi. Náš kostol je obrazom našej miestnej cirkevnej obce – farnosti. Nebolo by dobré, ak by sme si urobili len pre seba príjemnejšie a pohodlnejšie miesto v Božom dome. Mali by sme predovšetkým urobiť príjemné a pohodlné miesto Pánovi – v živom chráme, ktorým sú naše srdcia!

A presne nato je tu advent, do ktorého v týchto dňoch vstupujeme. Na druhú adventnú nedeľu budeme počuť slová Jána Krstiteľa: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky.“ Vpustíme tento Hlas volajúceho na púšti do nášho srdca? On nás chce motivovať k tomu, aby sme častejšie a pravidelne prichádzali na sv. omšu, aby sme ju prežívali naplno a pristupovali často k sv. prijímaniu. Aby sme sa aj doma často a radi modlievali a čítali Božie Slovo. Aby sme toto, či už v kostole vypočuté, alebo doma prečítané, Slovo Boha premieňali na každodenný život. Na konkrétne skutky lásky k ľuďom okolo seba. Možno budeme mať pocit, že o nás a našu pomoc nik nestojí a nepotrebuje nás. Povieme: „Nebudem sa vnucovať.“

Nie je to vždy tak. Sú ľudia, ktorí sa hanbia o pomoc poprosiť, lebo ich to ponízuje. No keď im ju sami poskytneme, ponúkame, radi a s vďakou ju prijímú. Nebojme sa byť pri podávaní pomocnej ruky, pri konaní skutkov lásky vynaliezaví. Nebojme sa byť milosrdní a odpúšťať. V každom človeku, i v tom nepríjemnom, k nám prichádza Betlehemské Dieťa. To Božie Dieťa, na ktorého príchod sa v advente pripravujeme. Vykročme mu teda v ústrety, aby sme sa nielen my cítili dobre v opravenom Božom dome, ale aby sa Kristus Pán cítil dobre v tom živom chráme – v srdci každého z nás.

*Veľa radosti z adventnej premeny srdca a požehnané Vianoce
Vám zo srdca želá Váš duchovný otec.*

Náš kostol sa mení

Kto to kedy videl: buldozér v kostole! A veruže videl, v našom závodskom. Po hodových svätých omšiach sa začala rekonštrukcia, akú už dávno nepamätáme. Pozrite sa, čo sa odvtedy udialo a ako sa kostol menil pre očami.

1. V pondelok 30. septembra, ráno po hodoch. Historicky posledná fotografia kostola s pôvodnou podlahou a starými lavicami.

2. Stále pondelok 30. septembra, popoludní. V našom kostole by sa dala siať repa – po odstránení lavíc zostala len udupaná zemina. A tých starých i nových mincí, ružencov, gombíkov a hrebeňov čo sa našlo pod lavicami!

3. Vybúravanie a vyvažovanie starej podlahy, 5. október. V hĺbke dvoch radov tehál pod rozobranou podlahou sa v múre objavilo prekvapenie – izolácia. Bola celkom zbytočná, lebo cez betónovú podlahu sa vlhkosť polahky dostala na povrch.

4. Zhutnený podklad, medzi piliermi „zašalované“ preklady a železo na sčepnenie podkladov v betóne – 9. október.

5. Liatie betónu – 10. október.

6. Napenetrovaný betón s ipou zakrytý fóliou – 16. október.

7. Tepelná izolácia so systémovou doskou a kladenie hadice na podlahové kúrenie – 18. október.

8. Betónový poter – 25. október.

9. Začala sa pokladať dlažba – 18. november.

S Božou pomocou sme na Vianoce v „novom“ kostole!

Text a foto: Peter

Pochodovali sme za život

„Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.“ Ev Jn 10,10

V nedeľu 22. septembra sa v Bratislave uskutočnil Národný pochod za život. Išlo v poradí už o tretí pochod za život na Slovensku. Prvý sa konal v Košiciach v roku 2013 a druhý v Bratislave v roku 2015. Ide o najväčšie pro-life aktivity na Slovensku. Hlavným organizátorom tohtoročného pochodu bola Konferencia biskupov Slovenska a zúčastnilo sa na ňom asi 50-tisíc ľudí. Pochod je verejnou manifestáciou a podporou úcty k životu. Účastníci v tomto roku verejne vyjadrili presvedčenie, že život každého človeka je neoceniteľný a preto má byť chránený počas celej jeho dĺžky, od počatia až po prirodzenú smrť.

Zo Závodu sme na pochod cestovali spolu, vlakom. Najmladším členom našej pútnickej skupiny bola dvojiročná Nelka Rusňáková. A prečo sme sa zúčastnili pochodu za život? Lebo život je to najcennejšie, čo máme a oplatí sa zaň bojovať. Umelé prerušenie tehotenstva – správne povedané umelé ukončenie tehotenstva – nie je nikdy riešením. Ak ešte dieťa žije, stále existuje riešenie. Neexistuje problém bez riešenia. Umelý potrat však bráni tomu, aby sa akékoľvek riešenie hľadalo a našlo. Život dieťaťa sa rieši ako nejaký problém. Život sám osebe však nie je nikdy problém a nemá sa riešiť ako problém. Návod na život je pritom veľmi jednoduchý. Život je na to, aby sa žil. Nič viac a nič menej. Stačí len dovoliť, aby sa dieťa narodilo. Otvorilo oči a začalo

dýchať. Zhlboka dýchať, to stačí na úvod k životu. A zase nakoniec, nechať priestor na to, aby sa prirodzene zatvorili oči. Aby odchádzajúci človek dodýchal a dokončil tak cestu života na tejto zemi.

Dieťa pri narodení plače a všetci okolo sa tomu plaču tešia. Plač dieťaťa pri narodení je úplne prirodzený a je prejavom života. Áno, aj plač patrí k životu. Rovnako tak patrí k životu bolesť. Predsa ak cítim bolesť, tak žijem. Vieme, že tu na zemi neexistuje život bez bolesti a utrpenia. To však neznamená, že je lepšie život s bolesťou ukončiť. Život je úžasný dar a nikto z nás nemá právo ho ničiť. Preto ani dobrovoľná smrť nie je riešením. Aká je na to všetko odpoveď?

„Ži a nechaj žiť.“

Richard

Nenápadná služba, ktorej nikto netlieska

Šaštín 26. októbra – Národná svätyňa, Bazilika Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne, aj v tomto roku privítala pútnikov pripravených modliť sa za kňazov. Šiesta Púť za kňazov bola vyvrcholením 40-dňovej reťaze pôstu a modlitieb, ktorú so začiatkom na sviatok Sedembolestnej Panny Márie pripravilo hnutie Modlitby za kňazov (MZK).

Za kňazov sa modlia aj vo Švajčiarsku

Úvod patrilo vystaveniu relikvie sv. Margity Márie Alacoque generálnym predstaveným bratov Tešiteľov z Getsemany Michalom Krysztowiczom a Krížovej ceste za kňazov v podarí sestier Tešiteľiek Božského Srdca. Po nej vystúpila so svedectvom Eva Bačovčinová zo Švajčiarska. Pred štyrmi rokmi našla na internete zmienku o slovenskom hnutí Modlitby za kňazov. „Stačil malý impulz a s pomocou nášho kňaza sme založili modlitbovú skupinu. Pravidelne sa zapájame do modlitbovej reťaze. Pridávajú sa hlavne mladí ľudia! Modlíme sa, aby kňazi otvorili svoje srdcia chorým a núdzným. Sú veľkou oporou aj manželom v kríze.“

Len živá viera

„Čo znamená modliť sa? Byť otvorený voči vanutiu Ducha svätého,“ zamyslel sa v homílii hlavný celebrant Mons. Daniel Ižold, generálny vikár pre klérus a sviatosti Bratislavskej arcidiecézy. „Ani kňazov neobchádzajú zlyhania. Modliť sa za Božích služobníkov je to najlepšie, čo môžu veriaci pre nich

Krížová cesta za kňazov v podaní sestier Tešiteľiek Božského Srdca.

urobiť. Nie zanevrieť, odsudzovať či brojiť proti nim. Ale hľadať, čo nás spája. Modlitba je silným nástrojom. Je nenápadnou, skrytou službou, ktorej nikto netlieska.“ A najťažšou modlitbou je adorácia: „Fantázia, pamäť, zmysly si žiadajú svoje, ale nič sa im nedostáva. Prítomná je len živá viera.“

Zdvihnúť sa z bahna

Do Národnej svätyne doputovalo asi 150 pútnikov. Vypočuli si aj prednášku člena rehole Tešiteľov z Getsemany Tomasza Jana Prajzendanca CCG. Farár z Baziliky Narodenia Panny Má-

rie v Marianke hovoril na tému Čím je charizma Getsemanskej záhrady? Inšpirovaný vlastným osobným príbehom, v ktorom potreboval posvätiť svoju minulosť a uzdraviť vzťahy, hlboko zasiahol poslucháčov: „Boh mi dal milosť zdvihnúť sa z bahna. Spôsobili to ľudia, ktorí sa za mňa vytrvalo modlili.“ Podľa pátra Tomasza každý kňaz nesie svoje osobné jarmo. Modlitba veriacich môže byť preňho doslova záchranným lanom.

Pozvaním na budúci ročník Púte za kňazov ukončil podujatie vedúci hnutia MZK Samuel Brečka. Pútnici opúšťajúci Národnú svätyňu si niesli v myšliach záverečné slová prednášky: „Pane, veď kňazov, aby boli svedkami Tvojej múdrosti a lásky.“

Ivana • Foto: P. Brečka

Až zo Švajčiarska pricestovala Eva Bačovčinová. Jej svedectvo o založení modlitbového spoločenstva vyvolalo obdiv poslucháčov.

Bratia Tešitelia a sestry Tešiteľky Božského Srdca boli tohtoročnými hosťami Púte za kňazov.

Hlavným celebrantom sv. omše bol Daniel Ižold, generálny vikár pre klérus a sviatosti Bratislavskej arcidiecézy.

Na púť za kňazov putujú do Šaštína desiatky veriacich z celého Slovenska.

Aby sa duch obracal k božským veciam

Počas tohtoročnej 40-dňovej modlitbovej reťaze za kňazov sme zaznamenali otázky viacerých farníkov: je výzva postiť sa v nedeľu v poriadku? Nie je prejavom herézy? Svitanie za vás kladie túto otázku Samuelovi Brečkovi z hnutia Modlitby za kňazov, ktoré je iniciátorom každoročného Pôstu za kňazov a organizátorom Púte za kňazov.

Dovoľte mi na úvod využiť túto príležitosť a poďakovať sa vašej farskej rodine, že sa už od roku 2013 zapája do aktivity nášho hnutia. Som naozaj veľmi vďačný, že vám ležia na srdci kňazi a ich svätosť.

K položenej otázke – ak niekto tvrdí, že vyzývame k pôstu v nedeľu, má inú informáciu. Naše hnutie Modlitby za kňazov každoročne od sviatku Sedembolestnej Panny Márie organizuje s požehnaním otca arcibiskupa Stanislava Zvolenského „40-dňovú reťaz pôstu a modlitieb za kňazov“. Toto je presný názov akcie, pod ktorým sa zjednocujú mnohí veriaci, nielen v našej diecéze. Ako už z názvu vyplýva, netýka sa iba pôstu, ale aj modlitieb. Jeden z otcov púšte, svätý Kassián, radí v duchovnom zápase nebojovať len pôstom, ale aj duchovným čítaním a modlitbou.

Aby sa duch obracal k božským veciam. Umocním to slovami svätého Bernarda z Clairvaux, ktorý hovorí: „Pôst dodáva modlitbe dôveru a rozohňuje ju... Modlitba vyprosí silu k pôstu a pôst získa milosť k modlitbe. Pôst posilňuje modlitbu, modlitba posilňuje pôst a prednáša ho pred Božiu tvár.“ Aj mnohí ďalší duchovní otcovia v minulosti si boli vedomí toho, že pôst zintenzívňuje modlitbu. Platí to predovšetkým o prosebnej modlitbe. Ak sa teda chceme za kňazov vážne modliť, je dobre podložiť svoju modlitbu pôstom.

Počas 40-dňovej reťaze sa teda postíme aj modlíme. Nikdy sme však nevyzývali postiť sa v nedeľu. Ani sme nevtvrdili, že je potrebné aktívne sa zapojiť celých 40 dní. Každému je ponechaná možnosť výberu. Slovo reťaz znamená, že sa chceme spájať. Je možné si vybrať jeden zo štyridsiatich dní. Aj forma pôstu, aj výber modlitieb je individuálny. Podľa vlastného výberu. Nič nepredpisujeme. Jediné, čo nás spája, je, že modlitby i pôst obetujeme za kňazov. Zo skúsenosti vieme, že pôst je výborným pomocníkom v zápase o čistotu srdca, ktoré nás potom – okrem iného – privádza k preukazovaniu lásky bližnému. Nedeľa nech je teda dňom vrúcnej modlitby očisteného srdca pôstom z predchádzajúcich dní.

Ak bude záujem, veľmi rád prídem do vašej farnosti aj osobne a zodpoviem na akékoľvek otázky, ktoré súvisia s aktivitami hnutia Modlitby za kňazov.

Pýtala sa Ivana

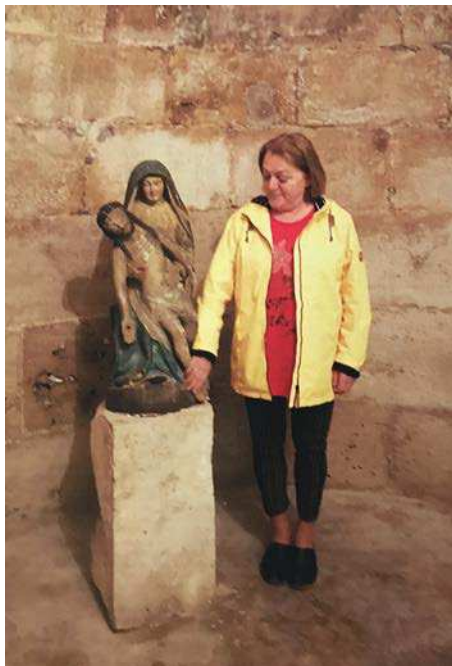
Navštívila som Svätú zem

K okrúhlemu životnému jubileu mi deti dali krásny darček – Púť do Svätej zeme. Putovala som v apríli osem dní. Duchovným sprievodcom bol vdp. Michal Pitoniak. Keď k nám hovoril, akoby čítal z múdrej knihy.

Začal dejinami zo Starého zákona: Abrahámom a Jakubom, prešiel k narodeniu Ježiša Krista. Panna Mária s Jozefom, Traja králi, Herodes, 12-ročný Ježiš. Ďalej Hora pokušenia, verejné účinkovanie Pána Ježiša, Kána Galilejská, Jericho, rozmnoženie chlebov, Hora blahoslavenstiev, zrada Judášova, Olivová hora, umučenie, Petrova zrada, smrť a zmŕtvychvstanie Pána Ježiša.

Súdime, súdime...

Na mieste, kde Pán Ježiš ustanovil Petra za hlavu Cirkvi, je veľká mozaika. Na brehu jazera stoja apoštolí, svätý Peter a pápež sv. Pavol VI. v pápežskom odeve bozkáva nohy sv. Petrovi. Páter Pitoniak sa nám prihovril: osobne poznal posledných troch pápežov. Hovoril o nich ako o zbožných mužoch, hlboko oddaných Pánovi Ježišovi a sv. Cirkvi. A akí sú veriaci? Povedal jeden prík-

Naša pani kostolníčka mala túžbu putovať do Svätej zeme. Je úžasné, keď sa plnia túžby.

lad. Na letisku v Tel Avive majú Židia veľkú fotografiu sv. Jána Pavla II. Prišli tam pútnici zo Slovenska a jeden z nich prehovoril: „Prečo tu vystavujú toho slobodomurára?“ Benedikt XVI. býva kritizovaný za to, že je Nemec. Že stále len filozofuje a leží v knihách. Pápež František je z opačného konca sveta. Je zas príliš temperamentný, na audiencii vozil deti na papamobile. Je ako malé decko. Nie je vhodný do tohto úradu.

My, kresťania – katolíci sme vo svedomí viazaní povinnosťou úcty, lásky a poslušnosti k Svätému Otcovi, námestníkovi Ježiša Krista na zemi. Informácie máme čerpať z hodnoverných zdrojov. Kde sv. Otec bol, čo robil, čo povedal. Nemáme veriť médiám, ktorých cieľom je zosmiešniť a oslabiť Svätú katolícku Cirkev. Omnoho viac času treba venovať modlitbe na tento úmysel.

Modlitba za všetko

Navštívili sme aj kostol Pater Noster. Je to miesto, kde Pán Ježiš naučil apoštolov modliť sa Otčenáš. „Prvé tri prosby sú o Božom kráľovstve,

ďalších sedem je pre nás každodenný život. Kto sa dobre, kvalitne a sústredene pomodlí Otčenáš, pomodlí sa za všetko,“ hovoril páter Pitoniak. Na veľkých keramických tabuliach je modlitba v 120 jazykoch. Navštívili sme aj chrám, kde sa uctieva Pán Ježiš na Olivovej hore ako sa v úzkosti krvou potil. Apoštoli spali. Judáš ho zradil. Navštívili sme aj horu Tábor. S Ježišom boli na nej Peter, Jakub a Ján. Uprostred rozľahlej roviny je vysoká hora – kopec v podobe „pupka“. Všade bolo plno turistov, pútnikov. Veľa Číňanov.

Najsvätejšie miesta našej viery, vrch Golgota a Boží hrob, sú v obrovskom

Kúpanie pri Mŕtvom mori, v pozadí Golanské výšiny.

chrámovom komplexe. Tu nás vyzval páter Pitoniak, aby sme sa modlili každý sám za seba, odprosovali za svoje hriechy. A najmä prosili za šťastnú smrť. Lebo je to najdôležitejší okamih nášho života. Nech nás smrť nezastihne nepripravených.

Prehľadali sa nad nimi dejiny

Navštívili sme všetky miesta našej viery, ktoré spomína Sväté Písmo. Nad všetkými sa prehľadali dejiny. Rimania, Peržania, Gréci, Židia. V rozmedzí rokov 600 – 700, keď sa objavil Mohamed, nastúpili Moslimovia. Potom prišli križiaci z Európy, aby chránili a budovali Sväté miesta na-

šej viery. V Jeruzaleme boli vojny každých 30 rokov. Dnes sa zdá, že je tam pokoj. Mesto i celá veľká oblasť je obohnaná vysokým múrom z betónu alebo pletivom s elektrickým prúdom. Židia a Palestínčania. Ich spolužitie v jednom štáte sa stalo nemožným. Najviac ma fascinuje poznanie, že po dlhých 2000 rokoch od smrti Pána Ježiša je viera stále tu. Ale nájde Syn človeka vieru, keď príde?

Zlata • Foto: archív A. H.

Sprcha pri Mŕtvom mori.

Chvilé, na ktoré sa nezabúda.

Čo ma zaujalo na Izraeli a jeho obyvateľoch:

- Židia sú naši bratia vo viere.
- Boli vyhnaní zo svojej vlasti v roku 300 rímskym cisárom.
- Až v roku 1947 dostali právo na vlastný štát.
- Jeho rozloha je asi polovica Slovenska.
- Od Ameriky kúpili projekty na zavlážovanie púšte a teraz dvakrát za polrok zbierajú úrodu.
- Majú obrovské plantáže datlí, olív a vínnej révy.
- V púšti, hlboko pod povrchom zeme, majú vybudované najmodernejšie vojenské a lekárske laboratóriá. V takej hĺbke, že ani atómová bomba tam nedosiahne. Pochádza odtiaľ veľa svetových objavov.
- Na rakovinu je chorých len 0,5 % obyvateľstva.
- Kým zasadne vláda, parlament, prezident, premiér či predseda parlamentu, idú sa modliť do synagógy.
- Sobota – sabbat je posvätný deň. Ulice sú ako vymreté. Vidno len mužov v čiernych oblekoch a klobúkoch ísť do chrámov. Sobota je deň pre Boha a rodinu.
- Napriek koncentračným táborom a aj novodobým „Hitlerom“ je židovský národ stále tu. Väčšinu svetového bohatstva majú v rukách Židia. Mnohí učitelia, vedci, lekári, umelci sú Židia. Predsa len – je to vyvolený národ.

eRkárov je už raz toľko

Veľmi sa tešíme, že môžeme aj touto formou informovať, že sa počet detí v eRku od nášho posledného článku takmer zdvojnásobil. Snažíme sa stretávať v pravidelných intervaloch v Pastoračnom centre Božieho milosrdenstva. Učíme sa, modlíme, hráme, tvoríme, rozprávame. A zapá-

jame sa do celoslovenských aktivít, ktoré organizuje eRko. Jednou z nich bol predaj sviečok v rámci akcie Sviečka za nenarodené deti, s ktorým sme pomáhali. Ďalšou aktivitou bude celoslovenská akcia Dobrá novina a vysielacia svätá omša v Bratislave. V marci sa plánujeme zapojiť do Dňa

Sviečka za nenarodené deti. Aj do tejto akcie sa zapojili malí farníci. Po sv. omši v kostolíku na cintoríne vyzývali na pomoc zbierke.

počatého dieťaťa.

Ako sme minule avizovali, akciu Det-
ský čin pomoci, ktorý sme pôvodne
plánovali uskutočniť v októbri, z or-
ganizačných dôvodov presúvame.
Dáme včas vedieť nový termín. Na-
ďalej pracujeme aj na ročnej téme
eRka **Aj ty hrdinom**, ktorej hlavným
cieľom je uvedomiť si hrdinstvá kaž-
dodennosti. Všetky informácie o na-
ších aktivitách a akciách zverejníme
na našej facebookovej stránke alebo
vo farských oznamoch.

Text a foto: Mária

*Naši závodskí eRkári sa spolu učia, modlia,
hrajú, tvoria.*

NA VESELÚ NÔTU

Pri ceste stoja dvaja kňazi a držia
v rukách tabuľu:

„Blíži sa koniec! Obráť sa, kým nie je
neskoro!“

Okoloidúci vodič stiahne okno a kri-
čí:

„Dajte pokoj, svätuškári!“ – a naštvá-
ný dupne na plyn.

O pár sekúnd je počuť pískanie pneu-
matík a veľké žblnknutie.

Jeden kňaz hovorí druhému:

„Nemali sme tam radšej napísať, že
most sa zrútil?“

Dobrá novina hlási: Bud'me požehnaní(m)

Je tu opäť po roku ten čas, kedy sa naplno začíname pripravovať na koledovanie. Témou jubilejného 25. ročníka Dobrej noviny je Bud'me požehnaní(m). Prostredníctvom témy sa nám predstavuje Katolícka diecéza Lodwar na severe Kene. Za rozvojové aktivity diecézy zodpovedá Caritas Lodwar. Dobrá novina spolupracuje s diecézou Lodwar od roku 1999. Okrem aktivít Caritas Lodwar výťažok z tohtoročného koledovania poputuje aj do ďalších rozvojových projektov pre ľudí v núdzi v Ugande, Etiópii, Kamerune, Južnom Sudáne, Keni, Rwande a Tanzánii.

Koledovať budeme opäť na Štedrý deň. Začneme o 9.00 h na Húškoch. Poobede bude päť skupiniek koledovať v Závode. Stretneme sa 12.45 h, v kostole na požehnanie a od 13.00 h,

nás môžete očakávať.

Chcete pozvať koledníkov?

Ak chcete, aby sme vás na Štedrý deň navštívili, budete sa môcť od 15.12. – 22.12. zapísať na papierik, ktorý bude

Diecézny sociálny program sa zameriava na pomoc najzraniteľnejším. V tomto roku ľuďom, ktorí pochádzajú z Lodwaru v Keni a ďalších afrických krajín.

pripravený spolu so škatuľou vzadu v kostole na stolíku.

Ak by ste chceli prispieť na aktivity Dobrej noviny, no nemôžete nás z akýchkoľvek dôvodov na Štedrý deň prijať, môžete finančne prispieť aj prostredníctvom jednorazového alebo pravidelného daru na www.dobranovina.sk.

Vysielacia sv. omša

Ešte pred Vianocami, v sobotu 14. decembra, sa zúčastníme na vysielacej svätej omši v Bratislave, pri ktorej otec biskup požehná koledníkov našej Bratislavskej arcidiecézy. Celý program bude u saleziánov na Miletičovej ulici v Bratislave. Zo Závodu pôjdeme vlakom o 8.53 h. Plánujeme sa vrátiť o piatej. Začneme slávnostnou svätou omšou, po nej bude nasledovať spo-

ločný obed a program. Prihlasovať sa môžete u Márie Hollej a Slávky Matokovej alebo e-mailom na erkozavod@gmail.com. Následne vám pošleme bližšie informácie.

Už teraz sa veľmi tešíme, že sa na Štedrý deň s vami stretneme. Zaspievame koledy, zarcitujeme vinše, prinesieme Betlehenské svetlo a posvätenými kriedami vám napíšeme na dvere nápis: „Kristus nech žehná tento dom“. Dôležité bude tiež uvedomenie si krehkosti ľudského života a spolupatričnosť s ľuďmi v Afrike, ktorí sú často odkázaní práve na našu pomoc. A podelíme sa s vami s radosťou zvestou o narodení Pána Ježiša. Práve to je z celého koledovania to najdôležitejšie.

Mária • Foto: V. Cicko

Financovanie cirkví po novom

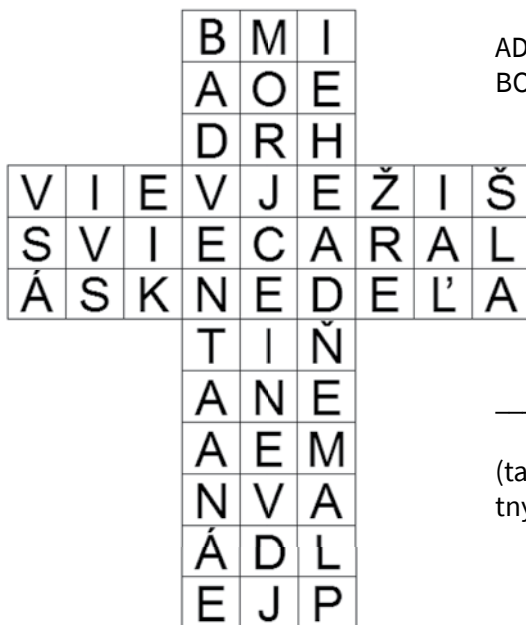
V polovici októbra schválil parlament návrh zákona o finančnej podpore cirkví a náboženských spoločností na Slovensku. Obsahom je podpora zo strany štátu formou finančného príspevku. Zákon sa snaží spojiť princípy solidarity a spravodlivosti. Solidarita väčších s menšími znamená, že žiadna z cirkví a náboženských spoločností nedostane z celkového balíku menej prostriedkov ako doteraz – bez ohľadu na počet členov.

Princíp spravodlivosti sa uplatní pri budúcom zvyšovaní finančného príspevku štátu. V závislosti od inflácie a valorizácie miezd sa už bude riadiť podľa aktuálneho počtu veriacich. To znamená, že ak na základe sčítania ľudu počet veriacich určitej cirkvi stúpne alebo klesne, štát upraví výšku svojho príspevku pre ňu smerom nahor alebo nadol.

Nová legislatíva nahrádza doteraz platný komunistický zákon z roku 1949, ktorý pôsobenie cirkví u nás reguloval a obmedzoval. Štátny príspevok v novom poňatí má byť ocenením ich spoločenského prínosu a o jeho použití môžu autonómne rozhodovať. Zákon nadobudne účinnosť od 1. januára 2020.

Gabi

Adventná osemsmerovka

ADVENT, SVIECA, VENIEC, PLAMEŇ,
BOH, NEDEĽA, JEŽIŠ

(tajnička) sú názvy štyroch adven-
tných sviečok.

Pripravil: Samko

NA VESELÚ NÔTU

Príde chlap k doktorovi a sťažuje sa,
že ho stále bolí hlava.

Doktor sa začne vypytovať:

„Pijete?“

„Kdeže, alkoholu sa ani nedotknem!“

„Fajčíte?“

„Cigarety nemôžem ani cítiť!“

„Stýkate sa so ženami?“

„Čo si o mne myslíte, veď je to hriech!“

„V tom prípade vás tlačí svätožiara.“

Policajt zastaví evidentne opitého vo-
diča:

„Pán vodič, požili ste alkoholické ná-
poje?“

„Nie, pán policajt, Boh mi je sved-
kom!“

„Hovoríte, že Boh? Tak si láskavo vy-
stúpte obidvaja!“

Pripravil: Pavol

K pamiatke zosnulých

Začiatkom novembra sme si pripomenuli Svätok všetkých svätých a Pamiatku zosnulých. Cintoríny sa zaplnili pozostalými, rozžiarili tisíckami mihotavých svietielok. Spomíname na drahých zomrelých, priateľov a známych, zapálime sviečku na ich kvetmi vyzdobených hroboch.

Žijeme v rýchle a uponáhľanej materiálnej dobe. Sme netrpezliví, všetko chceme mať rýchlo a najlepšie už včera. Práve deň zosnulých je príležitosťou spomaliť, upokojiť myseľ aj modlitbou. Našu smrteľnosť pripomína i známe latinské *Memento mori* – pamätaj, že zomrieš. Pretože život je krehký, zraniteľný. A ako hovorí Sväté písmo, nevieme dňa ani hodiny... Ilustruje to aj nedávna tragická nehoda autobusu pri Nitre, kde na mieste zomrelo 12 ľudí. Nech odpočívajú v pokoji!

Gabi • Foto: Ivana

Právo na život podľa súdnych rozhodnutí ústavných súdov v USA a na Slovensku

Rozhodnutie Roe v. Wade je jedno z najznámejších rozhodnutí Najvyššieho súdu USA. Bolo vydané v roku 1973, napriek tomu ešte aj dnes vyvoláva emócie, je často citované a jeho argumentácia je stále používaná. Ide o prelomové rozhodnutie, ktoré dovolilo zo dňa na deň vykonávať interrupcie na celom území USA. Súd rozhodol v pomere hlasov 7:2 a rozhodoval 3 roky.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodoval o interrupciách tiež. Na rozdiel od súdu USA, slovenský súd rozhodoval 6 rokov a išlo o jeho najdlhšie trvajúci spor. Podobne ako pri súde USA i na Slovensku rozhodlo 7 sudcov, proti však bolo 5 sudcov.

Obe rozhodnutia majú spoločný predmet sporu a tou je zákonnosť interrupcií. Rozdiel medzi nimi je okrem iného v tom, že kým v USA rozhodnutie zmenilo stav v legálnosti interrupcií, na Slovensku rozhodnutie nezmenilo takmer nič. Naopak, potvrdilo súčasný stav vo vykonávaní interrupcií.

Právo na potrat

Norma L. McCorvey (pseudonym Jane Roe) po tom, čo v roku 1969 zistila, že je tehotná a bude mať tretie dieťa,

začala tvrdiť, že bola znásilnená. Štát Texas totiž umožňoval potrat len v prípade znásilnenia a incestu. Pre nedostatok dôkazov sa však znásilnenie nepreukázalo. Norme sa nepodarilo ísť na nelegálny potrat, keďže všetky zariadenia boli zatvorené. Obrátila sa najskôr so žalobou na okresný súd, v ktorom žalovala štát Texas a následne sa obrátila na odvolací súd. Medzičasom už Norma porodila svoje tretie dieťa a odovzdala ho na adopciu, rovnako ako dve svoje predchádzajúce deti.

Najvyšší súd USA v rozhodnutí nepriznal ľudskému plodu práva "osoby", **ale založil ochranu ľudského plodu na základe jeho spôsobilosti samostatného života mimo tela matky.** Na druhej strane, priznal právo na súkro-

mie matky slobodne sa rozhodnúť o svojom tehotenstve v priebehu prvého trimestra. Uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu USA bolo prelomové – zásadným spôsobom zmenilo v tom čase právny stav. Rozhodnutie okrem povolenia interrupcií na celom území USA rozšírilo výklad 14. dodatku k ústave USA o práve na súkromie, zahrňujúce i právo na potrat.

Norma nakoniec vyhlásila, že si údajné znásilnenie ako dôvod žaloby vymyslela a neskôr sa stala veľkou profíle aktivistkou. Zomrela pred dvomi rokmi.

Ako rozhodol Ústavný súd SR

Ústavný súd SR rozhodol o interrupciách v roku 2007. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že:

Zákonodarca na jednej strane nesmie ignorovať imperatív, a to povinnosť poskytnúť nenarodenému ľudskému životu ochranu. Na druhej strane musí rešpektovať skutočnosť, že každý, vrátane tehotnej ženy, má právo rozhodovať o svojom súkromnom živote a chrániť realizáciu vlastnej predstavy o ňom pred neoprávneným zasahovaním. Možnosť tehotnej ženy požiadať príslušnú inštitúciu o umelé prerušenie tehotenstva je jednou z variácií, ktorými možno ústavné právo na súkromie a na sebaurčenie v spojení s princípom slobody uplatniť.

Ďalej súd uviedol, že: Ústavnú hodnotu nenarodeného ľudského živo-

ta preto možno chrániť len do takej miery, aby táto ochrana nespôsobovala zásah do podstaty slobody ženy a jej práva na súkromie.

Pri limite dvanástich týždňov na možné umelé prerušenie tehotenstva súd uviedol, že táto lehota sa odvíja od vytvárania senzibility plodu a je v súlade s prevažujúcou európskou praxou relevantného zákonodarstva štátov. Určenie tejto lehoty je podľa súdu úlohou zákonodarcu.

Nič sa nezmenilo

Rozhodnutie Ústavného súdu SR bolo prijaté tesnou väčšinou pléna. Počet 7 sudcov bolo najnižšie možné kvórum na platné rozhodnutie. Až 5 sudcov boli proti. Až do poslednej chvíle sa nevedelo, ako súd rozhodne, hlavne po tom, čo bol jeden zo sudcov vylúčený z hlasovania. Rozhodnutie malo zásadne iný dopad ako v USA. Na Slovensku sa fakticky nič nezmenilo.

Podľa Ústavného súdu SR je teda na Národnej rade SR, aby určila limit, kedy ochrana ľudského plodu prevyšuje právo na súkromie. Najvyšší súd USA sa zaoberal touto úvahou voľnejšie. I keď určil ako hranicu prvý trimester, zároveň uviedol, že táto hranica závisí od spôsobilosti plodu prežiť mimo tela matky.

Richard • Foto: internet

PAMÄTÁTE SA?

Dlhé roky, sobotu čo sobotu ráno, chodievala z horného konca do kostola drobná ženička s plnou náručou kvetov. Cez týždeň zase nosievala cez ruku prehodené úhľadne naškrobené a vyžehlené oltárne plachty, obrusy, košele. Medzitým stihla piecť svadobníkom bombastické zákusky a osúšky, variť poctivú závodskú kuchyňu. A to všetko popri zamestnaní. Šikovné drobné ruky pani Márie Šišolákovej – zastali nejednu cirkevnú či svetskú udalosť v našej dedine.

Zákusky, osúšky a poctivá závodská kuchyňa z rúk pani Šišolákovej. Zlatých rúk!

Dodnes úsmevom pohladí, múdрым slovom poradí. Keď ju poprosíte o zopár spomienok, je to akoby ste otvorili obrovskú kroniku nášho dedinského života. A za tých 90 rokov, čo je medzi nami, sa toho udialo teda neúrekom.

Miuá tetko Marko – šak lebo tak Vám šeci ričú – dovoľte nám zavinšovať Vám k Vaším krásnym narodeninám. Popriť Vám čo najvjec zdravička, Božího požehnáňá, ochranu Panny Márie a podzekovať Vám za šecky sužby, keré ste pro nás za tí dúhé roky vykonalí. Za šecky Vaše múdré rady, kerýma ste nám zsvícili na našu životnú cestu. Dzekujeme Vám, myslíme na Vás, modlíme sa a spomínáme. Lebo tak jak ke dňu patrí sunko a k večeru hviezdy, tak Vy patríte k Závodu. Opatrujte sa nám.

Za farníkov Anička • Foto: archív M. Š.

Dve spomienky na Vianoce

Celý paušál za polnočnú!

V minulom čísle sme v rubrike Poznáme sa z kostolných lavíc priniesli príbeh pani Terézie Húškovej – tetky Terézy Kocúrky. Počas rozhovoru si pri otázke: pamätáte sa na Vianoce vašej muadosci? Alebo nekeré ďalší, keré Vám utkvjeli v pamaci? Odpoved' nenechala na seba dlho čakať, tetka Teréza sa rozhovorila:

„Jak by né. Pred Vánocama sme nakúpili zuatka a kapky, balili sme ich do papíra. Čisté pečené koléska sme namáčali do cukru, to byli ozdoby. Variua sem fazulovú polévku, pupáky a vypražiuu rybu. U nás na Húškoch sme šeckeru prichystali na Ščedry večer a išli sme do kosteua. Na kouách, jak ináč. Jesli pršauo, snežiuo, fučauo – šeckeru jedno. A z tych novších Vánoc? Byuo mi lúto, že u nás na Húškoch nebýva púnoční. Tak sem sa jedného rázu optaua v Šaštíne Saleziánú, jesli by ju nedošli odsúžit. Prikývli. Ceuá natešená sem obvouaua ceué Húšky! Aby ludé došli. Nebožtík kostelník Ondrej Húšek to po púnoční zhodnociu: „Tetka Teréza prevouali celuý paušál!“ Byua plný kosteu. Byua sem moc šťastná.“

Text a foto: Ivana

Ako urobiť na Vianoce šťastným seba i ostatných? Pani Húšková ponúka recept na vianočné šťastie.

Lekári štrajkujú, ja ordinujem

Ozývam sa opäť z Kene, zo svojej misie. Som tu s podporou profesora Vladimíra Krčméryho a Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. V centre sv. Filipa Neriho sme mali na jeseň 12 chalanov. Prišli štyria noví – Clinton, Peter, Ezekiel a Samson. Posledný v našom centre už predtým bol.

Samsonov príbeh

Samsona poznám už od roku 2017 z čias, keď do Kene prišiel náš slovenský prezident Andrej Kiska. Rodičia sa rozišli, na Samsona zabudli. Teraz sa všetci čudujú, prečo je taký alebo onaký. Vyrástol ako strom v lese, ktorému nikto neorezával konáre. Rástol, ako chcel. Kým je človek mladý, konár môžeme aj zlomiť, ale keď už má niekto 13-15 rokov, tam už treba píľku. Nakoniec Samson zostal s otcom a starým otcom. Obaja sú ťažkí alkoholici. Doma sa pije aj za posledný cent, na jedlo nezostane nič. Naposledy sme mu pomáhali na začiatku tohto roka. Vtedy som to vzdal a povedal som si: „Stačilo.“ Odišiel z domu, začal zase fetovať. Keď za mnou prišiel na jeseň a zbadal som ho, bolo mi veľmi smutno. Prefetovaný, špinavý, smradlavý, v roztrhaných handrách a lepom páchnuci Samson

Dostali sme dve sliepky! Ide sa variť.

sa na mňa pozeral a po lícach sa mu kotúlali slzy. Na rukách svrab v pokročilom štádiu. Pýtam sa ho: „Toto si chcel? Toto je šťastie, pre ktoré si nechal školu?“ Diabol vedel, ako naňho. Ponúkol mu málo a Samson mu zase naletel. Nepovedal nič. Len čosi mrmľal popod nos. Chcel sa vrátiť k nám do centra. Najprv som nechcel. Sám si vybral takýto život. „Ombuko, zober ma odtiaľto preč,“ upieral na mňa oči. „Sadni si do auta,“ otvoril

som mu dvere. Po chvíli jazdy som si uvedomil, že to bolo správne rozhodnutie. Samson je v škole, chodí do 6. triedy. Len treba mať stále nádej a vieru, že všetko bude v akom-takom poriadku.

Utečenec Dávid

Do školy sme dali spolu štyroch chlapcov. Môjho menovca Tomasa, Alfreda, Farisa a Samsona. Kúpili sme im novú, plne vybavenú školskú uniformu a topánky. Školské poplatky sme zaplatili za 28 chlapcov. Na strednej škole sú 3 chalani a na základnej 25. Chlapec menom David, ôsmak, ušiel z centra. Odišiel z ničoho nič a nikto nevie prečo. Má problém s fajčením marihuany a fetovaním. Nič z toho

však neprizná. Vybral som sa ho hľadať. Chlapci niekedy čakajú, že po nich človek príde, aby im dokázal, že mu na nich záleží. Ja s tým problém nemám. Trocha pokory neuškodí nikomu. Ved' nato som sem prišiel. Na autobusovej stanici som ho nenašiel, zato si ma našlo ďalších 15 chalanov, ktorým som kúpil aspoň čaj a chlieb. Keď som sa vrátil do centra, David už ma tam čakal.

Vďaka darcom

V centre nie som sám, máme tu aj dvoch sociálnych pracovníkov Mozesa Ochiena a Cecilia Chiara. Patria k nám aj dvaja vrátnici David a Kelvin. Jeden je nočný strážnik a druhý denný. Cez týždeň nám chodí variť

Boli sme na návšteve v Alfredovej rodine.

Prvý deň v škole.

pani Anna, cez víkendy si varíme sami. Sme vládou uznaná organizácia a máme povolenie v Keni legálne fungovať.

V centre sme mali aj maláriu, problémy s bolesťami brucha, kožné choroby a aj jednu rozbitú hlavu. Ošetroval som ja. Miestni lekári už tri mesiace štrajkujú, v Kisumu sa v štátnych nemocniciach neordinuje. A v súkromných si parádne priplátite.

Zároveň by som rád oznámil, že z výťažku tohtoročnej pôstnej polievky v Pastoračnom centre Božieho milosrdenstva a divadelného pred-

Chalani sa už dokážu navzájom ostrihať, naučili sa to v centre.

stavenia ochotníkov z Kuchyne som nakúpil školské uniformy, tašky a písacie potreby pre chlapcov z centra. Ďalšiu časť vyzbieraných financií som použil na zaplatenie ich školských poplatkov. Mám zoznam všetkých ľudí, ktorí poskytli centru finančné dary, vediem si dokumentáciu. Zo srdca ďakujem všetkým dobrodincom, ktorí nás finančne a aj duchovne podporujú.

Boh vás žehnaj!
Tomáš

Svätá Filoména

O živote tejto malej veľkej svätice, ktorej telo spočíva vo svätyni v Mugnano del Cardinale v Taliansku, vieme málo. Prvá zmienka o jej existencii siaha do roku 1802. Počas prieskumu pohrebísk mučeníkov a odstraňovaní nánosov v Katakombách sv. Priscily na Via Salaria v Ríme bol objavený hrob s nápisom PAX TECUM FILUMENA (v preklade „pokoj s tebou, Filoména“). V hrobe boli vzácné pozostatky mladého dievčata a malá rozbitá hlinená nádoba, tzv. ampulka, na stenách ktorej sa nachádzali zvyšky zoschnutej krvi. Nález potvrdil, že ide o telo mučenicke.

Podľa zjavení blahoslavenej sestry Márie Lujzy od Ježiša sv. Filoména bola dcérou gréckeho kráľa. Jej bezdetní rodičia, pohania, neúnavne obetovali pohanským bohom, aby sa im narodilo dieťa. Publius, lekár a kresťan z Ríma, videl zármutok manželov. Inšpirovaný Duchom Svätým im postupne objasňoval pravdy kresťanstva a sľúbil, že keď sa stanú kresťanmi, narodí sa im dieťa. Dcéрке dali meno Lumena (alebo Svetlana, lumen znamená svetlo), aby tým vyjadřili, že ich dieťa bolo plodom svetla viery, ktorú prijali.

Sv. Filoména vyrastala v harmonickej kresťanskej rodine a bola obdarovaná veľkou rodičovskou láskou. K prvému sv. prijímaniu pristúpila v piatich rokoch a v 11. roku sa zasvätila sľubom svätej čistoty Kráľovi svätých. Pokojnú atmosféru rodiny narušil najväčší prenasledovateľ kresťanov v staro-

veku cisár Dioklecián, ktorý hrozil jej otcovi vojnou. Otec sa vybral s rodinou do Ríma za cisárom, aby ho odhovoril od vojenského útoku. Vtedy mala sv. Filoména len 13 rokov. Cisár ich prijal vo svojom paláci a bol očarený krásou sv. Filomény. Zatúžil ju

urobiť cisárovnou. Rodičia naliehali, aby prijala túto ponuku. Lenže Filoména pre sľub panenstva v zasvätení Ježišovi Kristovi tento návrh odmietla. Cisár ju rozkázal spútať a vrhnúť do väzenia. Tam ju denne navštevoval, aby získal jej súhlas.

Počas 40-denného väzenia bola Filoména len o chlebe a vode. Na 37. deň sa jej zjavila Panna Mária a predpovedala jej nadchádzajúce mučenie. Prislúbila, že jej pošle sv. Gabriela archanjela, aby jej pomáhal a posilňoval ju. V 40. deň ju dal cisár ukrutne zbičovať. Sv. Filoména bola ako jedna živá rana. No Boh jej zoslal dvoch anjelov, ktorí jej oblievali rany nebeským

balzomom a prinavrátil jej zdravie a silu. Prekvapený cisár sa ju usiloval ešte raz získať, ale neuspel. Rozkázal ju priviesť k rieke Tiber. Tam jej priviazali na krk železnú kotvu a hodili ju do rieky. Opäť však dvaja anjeli na príkaz Ježiša Krista pannu zachránili. Za údivu prizerajúceho sa davu ju bezpečne preniesli na breh rieky. Tyran rozkázal mladú sväticu vláčiť ako čarodejnicu cez Rím a potom prebodnúť šípmi. Šipy však odmietli poslušnosť a nevyšli z lukov. Dioklecian nariadil skončiť mučenie štátim. A tak odletela do neba, aby prijala svoju korunu slávy.

Úcta k sv. Filoméne sa rýchlo rozšírila. Oficiálne úctu povolil pápež Gregor XVI. roku 1835. Medzi najznámejších ctiteľov sv. Filomény patria pápeži Gregor XVI., Pius IX, sv. Peter Chanel, sv. Jozef Damián de Veuster a predovšetkým sv. Ján Mária Vianney, arský farár, ktorého pápež sv. Pius X. určil za hlavného garanta existencie sv. Filomény. Relikviu sv. Filomény máme možnosť uctiť si aj v našom dekanáte, v kostole sv. Michala Archanjela v Záhorskej Vsi.

Patrónka: novorodencov, detí, mládeže, mladých dievčat

Atribúty: šipy, kotva, ľalia, palmová ratolešť

Pripravil: Pavol

Zdroj: internet

FARSKÁ MATRIKA

Sviatosť krstu prijali

Melánia Brinzíková	* [REDACTED]	08. 09.
Agáta Krajčírová	* [REDACTED]	05. 10.
Olívia Lapinová	* [REDACTED]	13. 10.
Patrik Žák	* [REDACTED]	13. 10.
Sofia Vinceková	* [REDACTED]	27. 10.

Manželstvo uzavreli

Pavol Tomek a Slavomíra Ivanová	19. 10. (Húšky)
---------------------------------	-----------------

Do večnosti sme vypravdili

Miroslav Koch	† 04. 10.	pohreb: 07. 10.
Jarmila Žáková, rod. Húšková	† 14. 10.	17. 10.
Eliáš Šišolák	† 20. 10.	(uloženie urny) 02. 11.

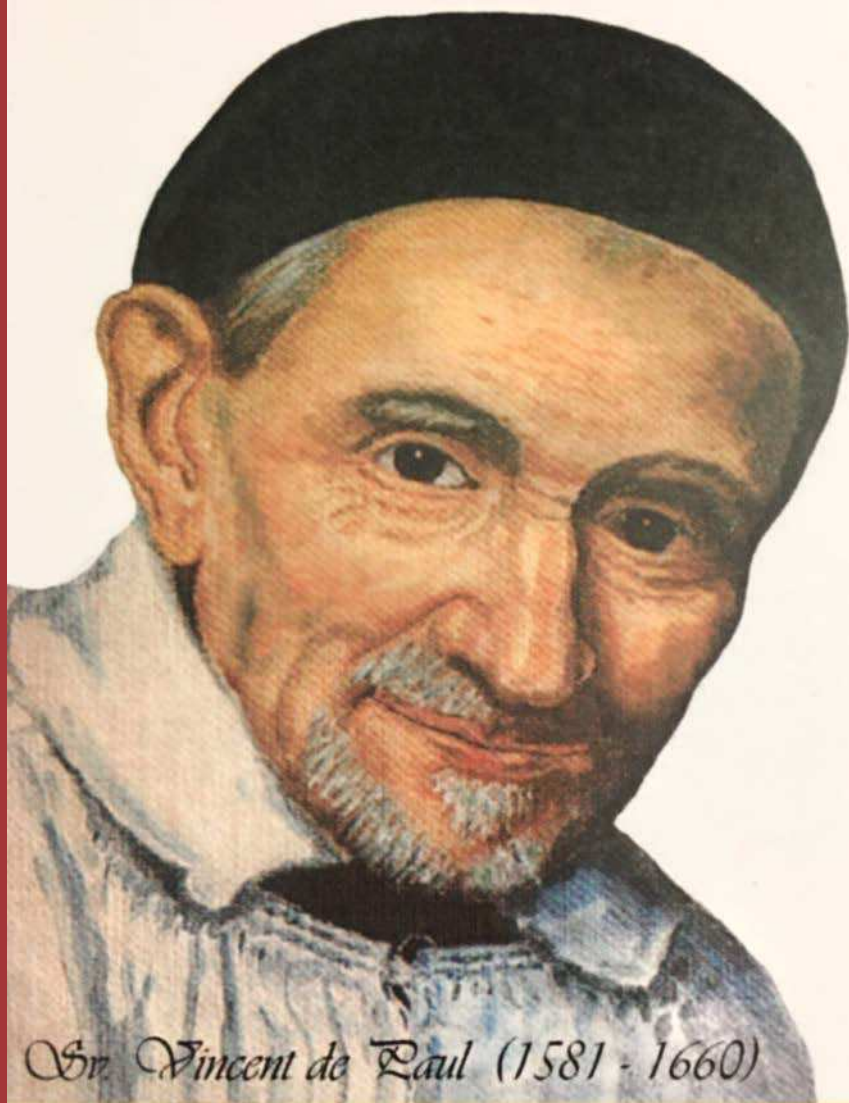
Uctili sme si relikviu sv. Vincenta de Paul

Naši farníci si 15. novembra v Kostole Ne-poškvrneného počatia Panny Márie v Malackách uctili relikviu sv. Vincenta de Paul (1581 – 1660). Tá sa v rámci celosvetového putovania dostala aj na územie Slovenska. Nevšednej udalosti dominovala svätá omša, ktorú celebroidal vdp. Peter Mášik, farár farnosti Najsvätejšej Trojice v Malackách a bývalý administrátor farnosti Závod. V homílii vyzdvihol život a dielo tohto zapáleného, horlivého francúzskeho misionára, celý život ohlasujúceho radostnú zvesť Evanjelia ľuďom na okraji spoločnosti.

Gabi

„Milosrdná láska získava svet.“

Sr. Vincent de Paul (1581 - 1660)

**PUTOVANIE RELIKVIÍ
SV. VINCENTA**